

Ενας καλαμποκόσπορος ταξιδεύει

Στο «Αερόπλοιο», φέτος, έφτασε η ιστορία του «μικρού καλαμποκόσπορου», που ήταν τόσο μικρός που... δεν τον παίρνανε φαντάρο. Οι ηθοποιοί, λοιπόν, του «Αερόπλοιο», χρησιμοποιώντας κούκλες, μάσκες, σκιές και άλλους τρόπους αγαπητούς στα παιδιά, θα ανεβάσουν τον καλαμποκόσπορο στο καράβι του Οδυσσέα για να ξεκινήσουν μαζί ένα ταξίδι στις θάλασσες. Και αυτό όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά γιατί το «Αερόπλοιο» φέτος και για όλο το χρόνο, θα παρουσιάζει την «Οδύσσεια» του Ομήρου. Μαζί, λοιπόν, και ο καλαμποκόσπορος που για τρεις μόνο παραστάσεις στις 22 Οκτώβρη (11πμ, 12.30μμ και 4μμ), υπόσχεται ένα ξεχωριστό ταξίδι. Οι παραστάσεις φιλοξενοούνται στο «Κέντρο Σπουδών Λαϊκού Θεάτρου» (Αγ. Μελετίου 56) και η είσοδος θα είναι ελεύθερη. Οι γονείς, όμως, πρέπει οπωσδήποτε να κλείσουν θέσεις στο τηλέφωνο 8224.351.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Θεατρική μυσταγωγία με «Παραλογές»

Το θεατρικό καλοκαίρι τέλειωσε, αλλά ένας σημαντικός άξονας, από πολλές απόψεις, απόηχος του θάλλει ακόμη, τόσο που — καθώς η χειμερινή περίοδος αρχίζει — η στήλη εύχεται, όχι μόνο να μη σβήσει, αλλά να δυναμώσει μέσα σε μια χειμερινή αίθουσα και για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα γίνεται. Πρόκειται για τον απόηχο της, παρηγορητικής για τους καιρούς μας, «θεραπευτικής» θα λέγαμε, πρωτοβουλίας που πήρε, με επικεφαλής την Αιμιλία Υψηλάντη η καλλιτεχνική εταιρεία «Αργώ» να δώσει μια ολόπλευρα καλαισθητή και άκρως συγκινησιακή σκηνική εικόνα σε υπέροχα δείγματα της δημοτικής μας ποίησης. Δείγματα των πολύστιχων αφηγηματικών δημοτικών μας τραγουδιών, των μικρών, ταπεινών «κελών», που δεν τραγουδούν ηρωικά κατορθώματα Ακριτών, αλλά τις περιπέτειες της ανθρώπινης ζωής σ' όλο τον κύκλο της, από τη γέννηση μέχρι το θάνατο και αποκαλούνται «Παραλογές», ή «Πλαστά». «Πλαστά» επειδή, με την ευλογημένη χάρη και απλότητα του παραμυθιού, αλληγορούν για τον ανθρώπινο βίο χρησιμοποιώντας, συχνά, φανταστικά επεισόδια, που συμπυκνώνουν με θαυμαστό δραματουργικό τρόπο την πορεία της ανθρώπινης ύπαρξης, τις δημιουργικές δυνάμεις της και τον αγώνα της να «συνομιλήσει» με το συμπαντικό όλον, με τις ορατές, αλλά και αόρατες δικές του δυνάμεις. Οι «Παραλογές» δεν είναι, απλώς, περιούσια κειμήλια της πανάρ-

χιας δημόδους ποιητικής μας παράδοσης, «νάματα» της γενικότερης ελληνικής λαϊκής παράδοσης, αλλά και καθάριες, ανεξάντλητες «πηγές» διδασχής του δραματουργικού λόγου και θεατρικού λειτουργήματος. Περιληπτικά «αποστάγματα» του «μύθου» του ανθρώπου, τα οποία περιέχουν σ' όλο τους το εύρος τα συστατικά του θεάτρου, καθώς συνδυάζουν την αφήγηση με το διάλογο. Την κοινωνική εμπειρία, με την ιστορική μνήμη. Την πραγματικότητα, με τη φαντασίωση. Το βίωμα της επίγειας ζωής, με το πέταγμα της ψυχής

και του νου σε άλλες σφαίρες. Τη συνύπαρξη ρεαλιστικών προσώπων, με υπερρεαλιστικά. Την κάθοδο των ζωντανών στον κάτω κόσμο, με την άνοδο των νεκρών στον απάνω κόσμο. Τον αέναο κύκλο της ανθρώπινης ζωής, με τον αέναο εποχιακό κύκλο της φύσης. Στις Παραλογές δεν αναγνωρίζει κανείς μόνο απόηχους πανάρχαιων μύθων, παραδόσεων, ερμηνειών για τη ζωή και τη μοίρα του ανθρώπου, τελετουργιών, τοπικών θεατρόμορφων δρώμενων, αλλά και εν σπέρματι την τραγωδία, ως ανώτατο στάδιο της δραματικής ποίησης. Τι άλλο, αν όχι μικρογραφία τραγωδίας, είναι λ.χ. το τραγούδι του «Νεκρού αδελφού»;

Η καλλιτεχνική εταιρεία «Αργώ» και οι συντελεστές της παράστασης δεν είχαν μόνον τη φιλόδοξη ιδέα να πρωτοτυπήσουν, θεατροποιώντας Παραλογές και αποδεικνύοντας, ταυτοχρόνως, τη δραματουργική εμβέλεια τους. Είχαν, κυρίως, μια βαθύτατη αίσθηση «δίψας» για την παραμελημένη στους καιρούς μας δημοτική ποίηση και έσκυπαν να πουν από το αστείρευτο «ποτάμι» της την αληθινή, αθάνατη, ανεπιτήδεητη ποιητική ουσία της. Έσκυπαν και ήπιαν με αθωότητα και λαχτάρα κι ύστερα με αισθημα ευγνωμοσύνης στο δημιουργό της — τον ανώνυμο λαό — ευφράνθηκαν, όπως ευφραίνεται ένα διψασμένο παιδί από το νεράκι.

Ευφραίνοντας την όραση, την ακοή, την ψυχή και το νου του

θεατή με το λόγο, το τραγούδι, τη μουσική, το χορό, όλοι οι συντελεστές της παράστασης πρόσφεραν πλουσιοπάροχα τη δική τους συγκίνηση, τη δική τους χαρά να επικοινωνούν με τη δημοτική μας ποίηση. Η μελετημένη, αισθαντική δραματουργική επεξεργασία και σκηνοθεσία (Σταύρος Τσακίρης), τα απέριττα σκηνικά και τα κοστούμια του αλησμόνητου Σάββα Χαρατσίδα, η εκφραστική, πλήρης μουσικότητα χορογραφία (Ντόρα Τσάτσου), η βαθιά γνώση, αγάπη και ευαισθησία του Χρήστου Τσιαμούλη για τη δημοτική μουσική μας παράδοση (που εκφράστηκαν με τη μουσική του επιμέλεια, την τραγουδιστική και μουσική του ερμηνεία - όργανα έπαιξε και ο Βαγγέλης Καρίτης), και η κατάθεση ψυχής — από τη Γιώτα Βέη με την αυθεντικότητα του τραγουδιού της — και τους ηθοποιούς, συντέλεσαν για την απόλυτη μέθεξη του θεατή με τη δημοτική ποίηση και με την υποδειγματικού καλλιτεχνικού ήθους παράσταση. Η Αιμιλία Υψηλάντη ήταν μια συγκλονιστική μάνα της λαϊκής μας παράδοσης. Πρόκειται για μια ερμηνεία - σταθμό στην πορεία της ηθοποιού. Για τη θεατρική αυτή μυσταγωγία — που αξίζει να έχει συνέχεια — διατέθηκαν ολόψυχα και με εξαιρετικά ερμηνευτικά αποτελέσματα οι νέοι ηθοποιοί Πέτρος Πετράκης, Παναγιώτα Βλαντή, Βασίλης Ρίσβας, Γιώτα Φωτοπούλου, Κωνσταντίνα Παπαναστασίου.

ΘΥΜΕΛΗ

Υψηλάντη